

**ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ,
ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ**

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ

ΕΤΟΣ 2018

Συντάκτες έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος, Αργύριος Μπόγλης

Τμήμα Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Υπεύθυνος τμήματος:

Δήμος Αναστόπουλος, Μηχανικός Περιβάλλοντος, M.Sc.

Ειδικοί δασικής προστασίας/φύλακες:

Φωτεινή Δημάκου

Ιωάννης Δημητρακόπουλος

Γεώργιος Λυτρίβης

Γεώργιος Κωλέττης

Επικουρούν οι:

Αργύριος Μπόγλης, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, M.Sc.

Άννα Κανελίδου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, M.Sc.

Επιμέλεια έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 1.9/2019 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2019

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας
Προστατευόμενη Περιοχή όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού
Ζωοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής
Χωρική Αρμοδιότητα βάσει του Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α/20.02.2018)
Περιοχές του Δικτύου Natura 2000 αρμοδιότητας ΦΔ
Καταφύγια Άγριας Ζωής αρμοδιότητας ΦΔ
Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πυρκαγιές
Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας
Απόρριψη απορριμμάτων & στερεών αποβλήτων – Επιχωματώσεις
Λαθραλεία
Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας
Συντήρηση υποδομών – Τεχνική υποστήριξη ΦΔ
Συνεδριάσεις Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας
Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση
Προστασία και Διαχείριση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας

Ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού. Με το Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α'/20-2-2018) ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωννα & υγροτόπου Μουστού, πλέον μετονομάζεται σε **Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας** (ΦΔ) και η χωρική αρμοδιότητά του αυξάνεται σημαντικά, περιλαμβάνοντας πλέον εκτός από την υφιστάμενη, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, περιοχή ευθύνης [Κ.Υ.Α υπ' αριθμ. 33999 (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013), όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5γ του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011)], και δεκατέσσερις (14) περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Ο Φορέας διοικείται από 11 μέλεις Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Ν. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013) & 44469/24.9.2014 (ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014), όπως ισχύει. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Δημήτριος Μήλιος του Αθανασίου, του κλάδου ΤΕ Πολιτικός Μηχανικός Έργων Υποδομής, Διευθυντής Υδάτων Πελοποννήσου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Προστατευόμενη Περιοχή όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκίριτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού» και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά.

Στην περιοχή του Πάρνωννα υπάρχουν περί τους 23 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση με δενδρόκεδρο στη Μονή Μαλεβής, οι καστανεώνες στην Καστάνιτσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωννα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολιβαδικές εκτάσεις) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολιβαδικές εκτάσεις και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωννα οι οποίες εκτός από θαμνολιβαδικές εκτάσεις περιλαμβάνουν και χορτολιβαδικές εκτάσεις σε ένα μικρό οροπέδιο.

Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι. Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείμαση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδρα, ένα είδος προτεραιότητας για την Ευρωπαϊκή Ένωση που φαίνεται να αποτελεί έναν (πιθανόν απομονωμένο) βιώσιμο πληθυσμό. Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται με εξαφάνιση στην Ελλάδα και τον ευρωπαϊκό χώρο γενικότερα.

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupacea*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλυνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Σημαντικό στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία σε συνδυασμό με την ποικιλία των ιδιαίτερων τύπων οικοτόπων και την μεγάλη ζωική ποικιλότητα της περιοχής αποτελούν βιοτικές παραμέτρους σε ένα μοναδικής ομορφιάς αβιοτικό περιβάλλον που πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων, εντός της οποίας χωροθετούνται μέρος πέντε περιοχών που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000». (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας):

- ΕΖΔ – Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003)
- ΕΖΔ – Όρος Πάρνωνα (και περιοχή Μονής Μαλεβής) (κωδικός: GR 2520006)
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Μονή Έλυνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (κωδικός: GR 2520005)
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι (κωδικός: GR 2540001)
- ΖΕΠ – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)

Επιπλέον, εντός της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνεται και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ).

- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια της Προστατευόμενης Περιοχής καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής Πάρνωνα-Μουστού

Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερονθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστού (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Α. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστού (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωνα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωνα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3.V): Πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3.VI): Περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχύφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

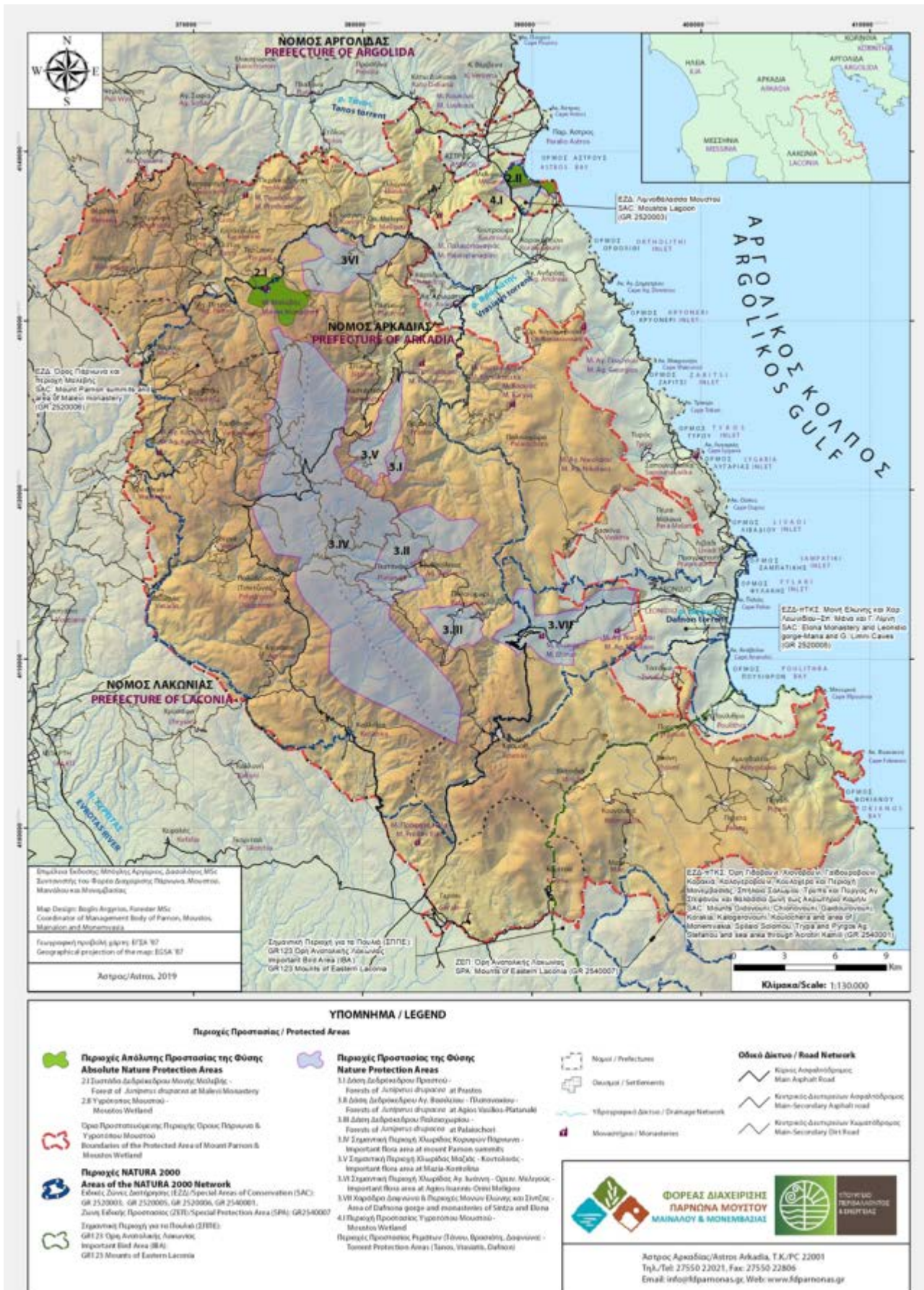
Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Επιμήκεις περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Χωρική Αρμοδιότητα βάσει του Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α/20.02.2018)

Σύμφωνα με το νέο Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α/20.2.2018), ιδρύονται οχτώ (8) επιπλέον ΦΔΠΠ (συνολικά πλέον 36 ΦΔΠΠ), ενώ διευρύνονται τα όρια των περιοχών αρμοδιότητας των ήδη υφιστάμενων ΦΔΠΠ, έτσι ώστε όλες οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 της χώρας να ενταχθούν στην εποπτεία των ΦΔΠΠ.

Βάσει του άρθρου 1, οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που έχουν ως σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών, στοιχείων και συνόλων της φύσης και του τοπίου των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4519/2018. Οι ΦΔΠΠ είναι κοινωφελή Ν.Π.Ι.Δ. και δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Οι ΦΔΠΠ εποπτεύονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Μεταξύ των περιοχών των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), περιλαμβάνονται οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης και οι Περιοχές Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης-ΕΖΔ, Ζώνες Ειδικής Προστασίας-ΖΕΠ και Καταφύγια Άγριας Ζωής-ΚΑΖ).

Σε ότι αφορά τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα & υγροτόπου Μουστού, ο οποίος πλέον μετονομάζεται σε **Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας** (ΦΔ), η χωρική αρμοδιότητά του αυξάνεται σημαντικά, περιλαμβάνοντας πλέον εκτός από την υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος του περιοχή ευθύνης [Κ.Υ.Α υπ' αριθμ. 33999 (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013), όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5γ του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011)], και δεκατέσσερις (14) περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Περιοχές του Δικτύου Natura 2000 αρμοδιότητας ΦΔ

Συγκεκριμένα, η χωρική αρμοδιότητα του ΦΔ περιλαμβάνει συνολικά τις εξής περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (**ΕΖΔ**: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, **ΖΕΠ**: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας, **πΤΚΣ**¹: προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας):

- ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002) (1.308,91 ha).
- ΕΖΔ – Όρος Ολίγυρτος (κωδικός: GR 2530004) (8.630,65 ha).
- ΕΖΔ - Όρος Μαίναλο (κωδικός: GR 2520001) (22.673,07 ha).
- ΖΕΠ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 2510004) (11.477,38 ha).
- ΕΖΔ - Λίμνη Τάκα (κωδικός: GR 2520002) (1.033,15 ha).
- ΕΖΔ - Ακροναυπλία και Παλαμήδι (κωδικός: GR 2510003) (366,16 ha).
- ΕΖΔ – Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003) (368,24 ha).

¹ Αφορά τις νέες περιοχές Natura (πΤΚΣ) και τις επεκτάσεις υφιστάμενων περιοχών Natura (ΕΖΔ-πΤΚΣ) βάσει της υπ' αρ. 50743 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β 4432/15.12.2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000»

- ΕΖΔ –Όρος Πάρνωννα (και περιοχή Μονής Μαλεβής) (κωδικός: GR 2520006) (55.767,52 ha).
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Μονή Έλωνα και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (κωδικός: GR 2520005) (8.293,47 ha).
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι (κωδικός: GR 2540001) (38.869,97 ha).
- ΖΕΠ – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha).
- ΕΖΔ-πΤΚΣ – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (κωδικός: GR 2540003) (10.632,61 ha).
- ΖΕΠ – Υγρότοποι Εκβολών Ευρώτα (κωδικός: GR 2540006) (2.172,76 ha).
- ΕΖΔ – Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος (κωδικός: GR 2540002) (5.493,74 ha).

Επιπλέον, εντός των ορίων χωρικής αρμοδιότητας του φορέα διαχείρισης περιλαμβάνονται και τέσσερις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ).

- ΣΠΠΕ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 117)
- ΣΠΠΕ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 118)
- ΣΠΠΕ – Δέλτα Ευρώτα (κωδικός: GR 122)
- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Η χωρική αρμοδιότητα του ΦΔ αυξάνεται αισθητά καλύπτοντας σχεδόν όλη την Ανατολική Πελοπόννησο. Η νέα περιοχή ευθύνης του ΦΔ εκτείνεται εντός των ορίων 9 Δήμων και εντός 4 Περιφερειακών Ενοτήτων (Λακωνία, Αρκαδία, Αργολίδα και Κορινθία), με το μεγαλύτερο τμήμα να ανήκει στον Νομό Λακωνίας. Επιπλέον, ο ΦΔ έχει στην αρμοδιότητά του εκτός από ορεινά οικοσυστήματα (Πάρνωννα, Μαίναλο, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο και Λύρκειο, Ανατολικής Λακωνίας), υγροτοπικά (Μουστός, Στυμφαλία, εκβολές Ευρώτα), ποτάμια (Ευρώτας), νησιωτικά (Ελαφώνησος) και θαλάσσια (Λακωνικός κόλπος και θαλάσσια ζώνη Μονεμβασιάς).

Με το Ν. 4519/2018, μεταξύ άλλων, επικαιροποιούνται οι αρμοδιότητες των ΦΔΠΠ, με έμφαση στα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης και διαβούλευσης, παράλληλα με την περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 4, στις αρμοδιότητες των ΦΔΠΠ περιλαμβάνεται η υλοποίηση και παρακολούθηση των Σχεδίων Διαχείρισης για την αειφορική διαχείριση και προστασία των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, καθώς και η ανάληψη δράσεων και η αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων για την ήπια τοπική ανάπτυξη στις προστατευόμενες περιοχές. Επίσης, οι ΦΔΠΠ μεριμνούν για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων και περιβαλλοντικών στοιχείων, την κατάρτιση μελετών και τη διεξαγωγή ερευνών, καθώς και για την εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων που περιλαμβάνονται στα οικεία Σχέδια Διαχείρισης. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη οι ΦΔΠΠ παρέχουν αιτιολογημένες γνωμοδοτήσεις κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και των δραστηριοτήτων που εμπíπτουν στις περιοχές ευθύνης τους, καθώς επίσης είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των παραγωγικών φορέων με δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας κέντρων πληροφόρησης, έκδοσης ενημερωτικού υλικού και διοργάνωσης/συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, σε συνέδρια, ημερίδες κτλ. Τέλος, οι ΦΔΠΠ οφείλουν να συνεργάζονται με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την Επιτροπή «Φύση 2000», τις αρμόδιες

κρατικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο δράσης τους για την εκπλήρωση του έργου τους.

Τέλος, με το νέο νόμο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τα Διοικητικά Συμβούλια των ΦΔΠΠ και θεσμοθετούνται επταμελή Δ.Σ., τα οποία πρόκειται να αντικαταστήσουν τα υπάρχοντα μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2019.

Καταφύγια Άγριας Ζωής αρμοδιότητας ΦΔ

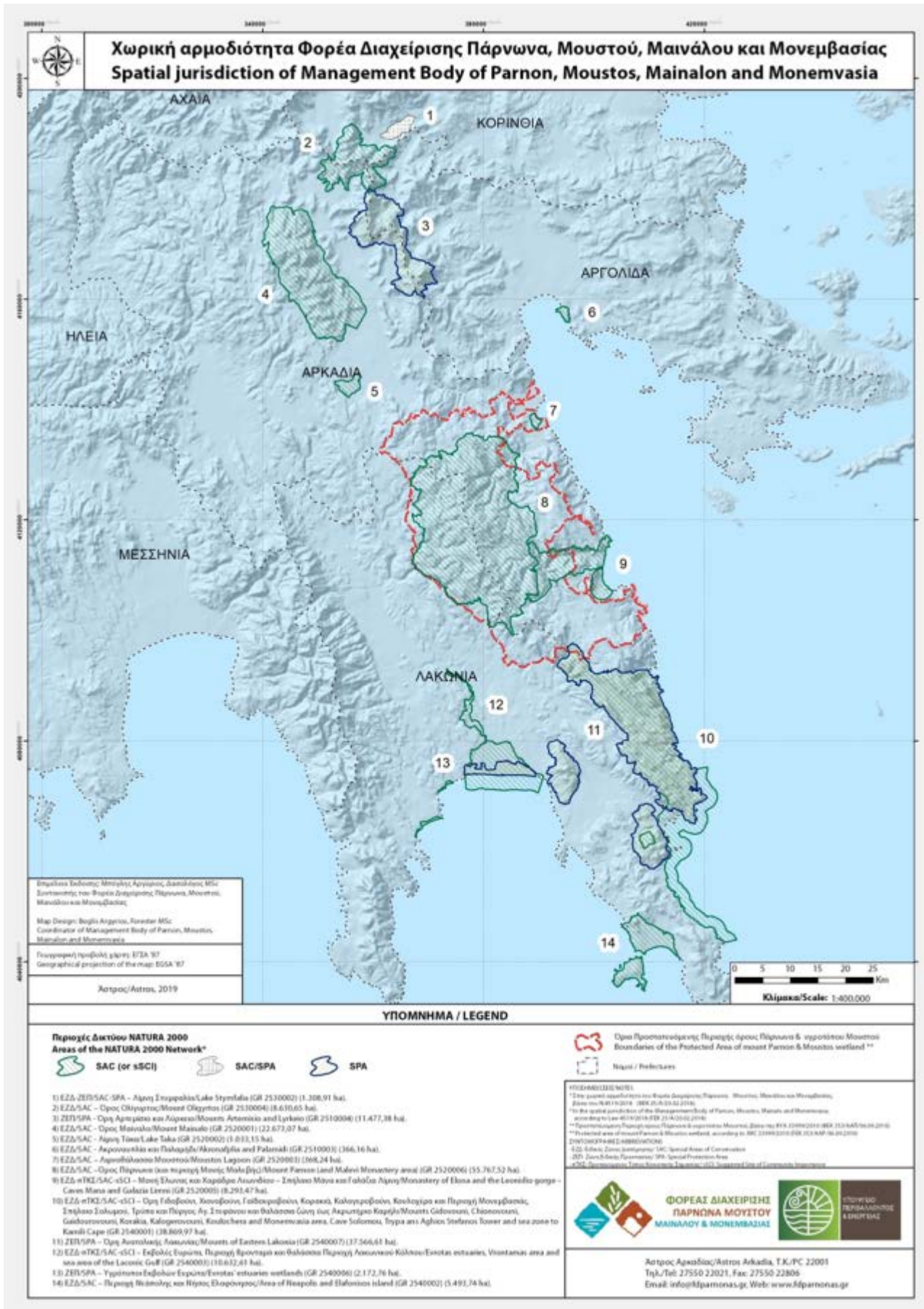
Εντός της προστατευόμενης περιοχής εντοπίζονται συνολικά έντεκα (11) Καταφύγια Άγριας Ζωής.

- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76,
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76,
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979,
- **Υγροβιότοπος Μουστου** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει),
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Άγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985,
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει),
- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνιτσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001,
- **Γαϊδουροβουνίου** (Δημοτικών Διαμερισμάτων Κρεμαστής - Λαμπόκαμπου Δήμων Νιάτων – Ζάρακα, Νομού Λακωνίας) (~24.500στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 1504 ΦΕΚ911/Β/16-07-2001 (τροποποίηση και ισχύει),
- **Λίμνη Στυμφαλία - Απέλευρο όρος** (Δήμου Στυμφαλίας Κορινθίας και Κοινότητας Αλέας Αργολίδας) (~31.000στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 1610 ΦΕΚ170/Β/18-02-2003,
- **Δασώδης περιοχή Αγ. Θεοδώρων** (Τριπόλεως και κοινότητας Περθωρίου Νομού Αρκαδίας) (~31.000στρ.) με την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας υπ' αριθ. 33635/1789 ΦΕΚ604/Β/30-04-1976.
- **Περιοχή Δασαρχείου Βυτίνας** (Κοινοτήτων Πιάνας, Αλωνίσταινας, Χρισοβιτσιού, Ελάτης, Πυργακίου) (~16.588στρ.) με εντολή Υπουργού Γεωργίας απόφαση του Γενικού Γραμματέα υπ' αριθ. 170836/2258/27.6.85 (ΦΕΚ 435 τ. Β'/15.7.85), βάσει της οποίας τροποποιήθηκε η υπ' αριθ. 33624/1741/6.5.76 (ΦΕΚ 660/Β/17.5.76) απόφαση του Υφυπουργού Γεωργίας.

Η διαχείριση των Καταφυγίων Άγριας Ζωής πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις Διατάξεις του Δασικού Κώδικα όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 57 του Ν.Δ. 86/1969 του Δασικού Κώδικα οι δραστηριότητες και οι απαγορεύσεις στα καταφύγια άγριας ζωής είναι οι εξής:

- Απαγορεύεται το κυνήγι κάθε ζώου και η καταστροφή κάθε είδους ζώνης με φυσική βλάστηση, των φυτοφρακτών, ή αμμοληψία, η αποστράγγιση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών πόρων και η ένταξη έκτασης καταφυγίου άγριας ζωής σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.
- Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών και ιδίως αλιευτικά έργα, έργα αναδασμού, τουριστικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατασκηνώσεις, λατομεία μεταλλεία και δρόμοι, αφού προηγουμένως έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α' και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- Επιτρέπεται η σύλληψη ζώων και η συλλογή φυτών για επιστημονικούς σκοπούς. Η μεταφορά άγριας πανίδας για τον εμπλουτισμό άλλων περιοχών επιτρέπεται και εκτελείται μόνο από τη Δασική Υπηρεσία.
- Καθορίζονται από τη Δασική Υπηρεσία, ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου των καταφυγίων άγριας ζωής και έργα ικανοποίησης των οικολογικών τους αναγκών. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μπάρας ελέγχου της πρόσβασης σε δασικούς δρόμους που οδηγούν εντός του καταφυγίου, κατά την κρίση του αρμοδίου δασαρχείου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιότοπων» γνωστή ως Σύμβαση Ramsar.
- Σύμβαση για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (Bonn Convention).
- Σύμβαση για την προστασία της Άγριας Ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Bern convention).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (79/409/ΕΟΚ).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΟΚ).
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν.4519/2018 (ΦΕΚ Α'25/22.02.2018) «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις»
- Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207/Α/7.10.1999) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197/Α/27.08.2002) «Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξία και Δημοσίων Έργων»
- Ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303/2003) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».
- ΦΕΚ 1289/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
- Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986) για «την προστασία του περιβάλλοντος», όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 και 96/61.».
- ΠΔ 67/1981 (ΦΕΚ 23/1981) «Περί προστασίας της αυτοφυούς Χλωρίδος, και Άγριας Πανίδος και καθορισμού της διαδικασίας συντονισμού και Ελέγχου της Ερεύνης επ' αυτών».
- Ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289/1979) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».
- Νομοθετ. Διάταγμα 868/18.1.1969 (ΦΕΚ 7/Α/1969) «Δασικός Κώδιξ».
- ΠΔ 27/2009 (ΦΕΚ 46/Α/2009) «Καθορισμός κανόνων διενέργειας επισκοπήσεων για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών στη Χώρα σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/70/ΕΟΚ της Επιτροπής».
- 85783/2158/05.10.2011 Δασική Αστυνομική Ρύθμιση. Διάταξη Υλοτομίας Πλατάνου. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου.
- Εγκύκλιος με Α.Π οικ. 150977/04.10.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10.6.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440/Β/2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη

χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784/Β/2005).

- Εγκύκλιος με Α.Π οικ.150895/13.09.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10.6.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440/Β/2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784/Β/2005).
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 150559/10.06.2011 «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού.»
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 111084/17.12.2012 (ΦΕΚ 3368/Β/2012) «Τροποποίηση της αριθ. οικ. 150559/10.6.2011 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού και Τουρισμού «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» (ΦΕΚ 1440/Β/2011), όπως ισχύει.»
- Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.»
- Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις.»
- Κ.Υ.Α. 50743 (ΦΕΚ Β 4432/15.12.2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000»
- Κ.Υ.Α. 110/1205322 (ΦΕΚ 1419/Β/30,04,2012) «Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών οριοθέτησης των χερσαίων περιοχών του δικτύου «NATURA 2000» – επικαιροποίηση, περιγραφή και οριοθέτηση χερσαίων τύπων οικοτόπων σε Τόπους Κοινοτικής Σημασίας».
- Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α/13.2.2012) - Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 ΕΕ και 96/61 ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις.»
- ΥΑ 8668 (ΦΕΚ 287/Β/2007) Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.» (Β 383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 91/156/ΕΚ οδηγίας του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/206 κοινή υπουργικής απόφασης «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β 791).
- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ “για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 126880 (ΦΕΚ 435/Β/2007) Συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022/Β/2002) κοινής υπουργικής απόφασης, κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.1650/1986 (Α'160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002.

- Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθ. 2/14306/0022 (ΦΕΚ 405/Β/2002) Συμπλήρωση της 19661/1982/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης... κ.λπ.» Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β 1811) και ειδικότερα του άρθρου 2 (παρ. Β) αυτής.
- ΚΥΑ 18186/271 (ΦΕΚ 126/Β/1988) «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα».

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΘΗΡΑΣ

Η διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου διαρκεί από 20 Αυγούστου του εκάστοτε έτους μέχρι 28 Φεβρουαρίου του αμέσως επόμενου έτους, με εξαίρεση τη θήρα του αγριοκούνελου (*Oryctolagus cuniculus*) που λήγει στις 10 Μαρτίου. Η διάρκεια αυτή και οι ρυθμίσεις της κάθε κυνηγητικής περιόδου καθορίζονται με απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και όπου κρίνεται απαραίτητο καθορίζονται τοπικές ρυθμιστικές διατάξεις θήρας από τις κατά τόπους δασικές αρχές. Η απαγόρευση θήρας που ισχύει για την προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει:

Α. Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής.

Β. Τις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης σύμφωνα με την ΚΥΑ 33999/6.09.2010 (ΦΕΚ353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010), όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 26524, ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16.6.2011 και Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 20215, ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15.4.2013) και ισχύει.

Γ. Τις περιοχές προστασίας της φύσης όπου το κυνήγι διέπεται από τις σχετικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, μέχρι την έκδοση του κανονισμού λειτουργίας και του σχεδίου διαχείρισης της περιοχής.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στο πλαίσιο της προστασίας της περιοχής, της διατήρησης των φυσικών πόρων και του ελέγχου των αλόγιστων δραστηριοτήτων, συστάθηκε με τον Ν. 3044/ΦΕΚ/Α/197/27.8.2002 ο Φορέας Διαχείρισης (ΦΔ) όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού (σύμφωνα με τους Ν. 1650/1986 για «την προστασία του περιβάλλοντος» και 2742/ΦΕΚ/207/Α/7.10.1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αιεφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»).

Η νομοθεσία που αφορά στον Φορέα Διαχείρισης αναφέρεται παρακάτω:

- Ν. 3044/02 (ΦΕΚ/Α/197/27.8.2002): Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Ο Ν. 3044/2002 περιλαμβάνει και χάρτες με τα εξωτερικά όρια κάθε μίας από τις 25 ΠΠ.
- Υ.Α. 1251186/359 (ΦΕΚ/Β/126/7.2.2003): Καθορισμός αριθμού μελών του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού.
- Υ.Α. 51923 (ΦΕΚ/1924/Β/27.12.2004): Έγκριση Κανονισμού για την εκτέλεση έργων, για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, την προμήθεια, παράδοση και παραλαβή αγαθών, υλικών και προϊόντων και για τη σύναψη και εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων του Φορέα διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού.
- Υ.Α. 51920 (ΦΕΚ/1925/Β/27.12.2004): Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού.
- Υ.Α. 51922 (ΦΕΚ/1926/Β/27.12.2004): Έγκριση κανονισμού λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού και η τροποποίηση αυτού: Υ.Α. 48290 (ΦΕΚ/1780/Β/12.11.2010)

- ΦΕΚ/Β/747/21.6.2006: Κανονισμός Λειτουργίας υπηρεσιών και προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού.
- Υ.Α. 3946 (ΦΕΚ/303/ΥΟΔΔ/14.7.2009): Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού και των τροποποιήσεων αυτού [Υ.Α. (ΦΕΚ/47/ΥΟΔΔ/11.2.2010), ΦΕΚ 325/22-9-2011, ΦΕΚ 375/3-11-2011, ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/23.4.2013, ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014]
- Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 33999 (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010): Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού και των τροποποιήσεων αυτής [ΦΕΚ/160/16-6-2011] [ΦΕΚ 126/15-4-2013]. Παράταση ΚΥΑ [ΦΕΚ/156/10-5-2013].
- Ν.4519/2018 (ΦΕΚ Α'25/22.02.2018) «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις». Με το νόμο αυτό, ιδρύονται οχτώ (8) επιπλέον ΦΔΠΠ (συνολικά πλέον 36 ΦΔΠΠ), ενώ διευρύνονται τα όρια των περιοχών αρμοδιότητας των ήδη υφιστάμενων ΦΔΠΠ. Με τον ίδιο νόμο μετονομάζεται ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού σε Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας.

Κεφάλαιο 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΛΕΞΗΣ

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών, αποτελεί ένα βασικό στοιχείο για τη διατήρηση του φυσικού πλούτου της προστατευόμενης περιοχής. Η επόπτευση/φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής οδηγεί από την αναγνώριση της περιοχής και τις ενδεχόμενες απειλές και πιέσεις του οικοσυστήματός αυτής στη λήψη πρακτικών μέτρων προστασίας μέσα από μια σειρά ενεργειών:

- Αναγνώριση της περιοχής ως περιοχή φυσικού κάλλους.
- Αναγνώριση των βιοτικών και αβιοτικών χαρακτηριστικών της περιοχής.
- Αναγνώριση των πιέσεων και απειλών που δέχεται η περιοχή που μπορεί να είναι είτε ανθρωπογενείς είτε φυσικές καταστροφές.
- Ενέργειες για τη διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής και την εποπτεία της.

Λόγω αύξησης της χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας απαιτείται περαιτέρω στελέχωση από προσωπικό, Κέντρα Πληροφόρησης στις νέες περιοχές, νέο εξοπλισμό και οχήματα για να είναι δυνατή:

- η αποτελεσματική επόπτευση/φύλαξη των νέων περιοχών του Δικτύου Natura 2000,
- η επικουρία των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και των περιβαλλοντικών και πολεοδομικών όρων που ισχύουν για έργα ή δραστηριότητες στην περιοχή ευθύνης,
- η συνεργασία με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες (Αστυνομία, Πυροσβεστική, δασικές αρχές κ.λπ.),
- η συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία δεδομένων και περιβαλλοντικών στοιχείων,
- η διοργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ.,
- η διοργάνωση δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων ξενάγησης εντός της περιοχής ευθύνης του Φ.Δ.,
- η λειτουργία των τεσσάρων (4) Κέντρων Πληροφόρησης του ΦΔ (Άστρος, Καστάνιτσα, Άγιος Πέτρος και Λεωνίδιο Αρκαδίας) και των καινούργιων Κέντρων Πληροφόρησης για υλοποίηση του προγράμματος ενημέρωσης ευαισθητοποίησης του ΦΔ σύμφωνα με το εγκεκριμένο ετήσιο σχέδιο δράσης ενημέρωσης ευαισθητοποίησης του ΦΔ.

Η προστασία και διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών μιας περιοχής, από απειλές και πιέσεις προϋποθέτει εκτός από ένα υπάρχον νομικό πλαίσιο που θα στηρίζει την εκάστοτε πολιτική προστασίας, ένα μηχανισμό ελέγχου αρμόδιο για την τήρηση του νομοθετικού πλαισίου. Αυτός ο μηχανισμός, αποτελείται από φορείς που έχουν ως στόχο την εποπτεία των περιοχών που υπόκεινται σε καθεστώς προστασίας, καθώς επίσης και την επίβλεψη των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα εντός των ορίων τους. Ενώ, παράλληλα, πραγματοποιείται έλεγχος για το εάν αυτές οι δραστηριότητες είναι συμβατές με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Στην ελληνική νομοθεσία, με βάση τον κώδικα ποινικής δικονομίας καθορίζονται οι ανακριτικές ιδιότητες των οργάνων των φορέων που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία των περιοχών και τους

παρέχεται η δυνατότητα να επιβάλλουν κυρώσεις σε όσους ασκούν δραστηριότητες που είναι ενάντια στις ισχύουσες νομικές διατάξεις.

Στους Ειδικούς Ανακριτικούς Υπαλλήλους, περιλαμβάνονται τα όργανα από όλα τα Σώματα Ασφαλείας (με συγκεκριμένο βαθμό), καθώς επίσης και οποιοδήποτε Σώμα ή Όργανο που αποκτά την ιδιότητα και τις αρμοδιότητες Ειδικού Ανακριτικού Υπαλλήλου, σύμφωνα με εκάστοτε νομοθετικό διάταγμα. Στα Σώματα Ασφαλείας ανήκει η ελληνική αστυνομία, η πυροσβεστική, το λιμενικό σώμα ενώ καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου έχουν η δασική υπηρεσία και η ομοσπονδιακή θηροφυλακή. Ο φορέας διαχείρισης Πάρωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας είναι ένας από τους αρμόδιους φορείς για τον έλεγχο και εποπτεία τέτοιων δραστηριοτήτων, αλλά λόγω της ανεπάρκειας του θεσμικού πλαισίου, το προσωπικό φύλαξης δεν έχει τη δυνατότητα να διενεργεί ελέγχους, και η φύλαξη ουσιαστικά περιορίζεται στην παρατήρηση, στην σύσταση και στην άμεση ειδοποίηση των αρμόδιων, για έλεγχο, υπηρεσιών.

Τόσο για τους ορεινούς όγκους όσο και για την υγροτοπική περιοχή, ο Φορέας Διαχείρισης με τα μέσα που διαθέτει έφτασε γενικά σε ένα πάρα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο φύλαξης/προστασίας λόγω του ότι σε αυτό συνέβαλε η συνεχής εποπτεία, ενημέρωση, καθοδήγηση και συνεργασία των φυλάκων με όλα τα θεσμοθετημένα όργανα φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, όπως:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Αστυνομία
- Λιμενικό Σώμα

Τμήμα Επόπτευσης Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Τα μέσα που χρησιμοποίησε το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης κατά την περίοδο του έτους 2018 ήταν:

- α) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στο Άστρος
- β) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στον Άγιο Πέτρο
- γ) Ένα αγροτικό όχημα εκ περιδρομής στην περιοχή Λεωνιδίου

Οχήματα του Φορέα Διαχείρισης

Κάθε όχημα και κάθε βάρδια περιλαμβάνει ένα οδηγό και σε ειδικές περιπτώσεις δύο υπαλλήλους. Ακολουθείται πρόγραμμα διαδρομών που συντάσσει ο Υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης /Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.

Η προμήθεια σύγχρονου και αξιόπιστου εξοπλισμού επέτρεψε να παρέχονται πλέον στο πεδίο αναβαθμισμένες υπηρεσίες. Ο εξοπλισμός κάθε οχήματος είναι:

- Ένα σταθερό και ένα φορητό ασύρματο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις συχνότητες των δύο Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας ανάλογα με την περιοχή επόπτευσης του προσωπικού (Αρκαδία ή Λακωνία). Οι ασύρματοι παραμένουν ανοικτοί καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας, στην ανάλογη συχνότητα της περιοχής που βρίσκονται. Με αυτό τον τρόπο είναι άμεση η επικοινωνία των φυλάκων του Φορέα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και επιτυγχάνεται γρηγορότερη επέμβαση και αντιμετώπιση του συμβάντος.
- Ένα βυτίο πυρόσβεσης χωρητικότητας 500 λίτρων και μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια, φακό, εργαλειοθήκη, αλυσοπρίονο, φωτογραφική μηχανή, αυτόματη κάμερα, κάμερα καταγραφής και ασφάλειας αυτοκινήτου, φορητό GPS, οδηγό αναγνώρισης πουλιών/φυτών/ερπετών, ένα βίντσι (εργάτης), αντιολισθητικές αλυσίδες κ.α.
- Γαλότσες, ολόσωμες αδιάβροχες φόρμες, προστατευτικά γυαλιά, μάσκες εργασίας, σακίδια πλάτης, σάκοι νερού και προστατευτικά γάντια.
- Αναλυτικοί χάρτες της περιοχής.
- Υπηρεσιακό κινητό τηλέφωνο.
- Φορητό φαρμακείο πρώτων βοηθειών.

Κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας συμπληρώνονται τα εξής έντυπα:

- **Δελτίο Κίνησης Οχήματος:** όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τις χιλιομετρικές αποστάσεις, η ημέρα κίνησης και η αντιστοίχιση του τιμολογίου βενζίνης. Παραδίδεται στον υπεύθυνο φύλαξης και αποστέλλεται μαζί με τα Μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών και τα αντίστοιχα τιμολόγια βενζίνης. Σημειώνεται ότι το όχημα κίνησης είναι είτε του Φορέα Διαχείρισης είτε ιδιωτικό όχημα.
- **Φύλλο Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης:** (Βιβλίο Συμβάντων): όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τα διανυθέντα χιλιόμετρα και τυχόν παρατηρήσεις του υπαλλήλου. Χρησιμοποιείται για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Φύλαξης και αποτελεί παραδοτέο της φύλαξης.
- **Δελτίο Παρακολούθησης:** όπου καταγράφονται τα βιοτικά δεδομένα που εντοπίζονται και μαρκάρονται με το GPS, ώστε να υπάρχει επικουρία του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης.

Ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης / Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης είναι συνοπτικά αρμόδιος για:

- Την κατάρτιση των **Μηνιαίων Προγραμμάτων Φύλαξης**, τα οποία αποτελούν το πρόγραμμα βάρδιών κάθε υπαλλήλου στη φύλαξη. Τα Μηνιαία Προγράμματα αποστέλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας μηνιαίως προς έγκριση.
- Την κατάρτιση του **Εβδομαδιαίου Προγράμματος Φύλαξης**, στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι διαδρομές κάθε υπαλλήλου. Υποχρεούται επίσης να το αποστέλλει σε κάθε συνεργαζόμενη υπηρεσία (πυροσβεστική, δασαρχείο κλπ), ώστε να γνωρίζουν οι αρμόδιες οι υπηρεσίες ποια σημεία εποπτεύονται καθημερινά.
- Συμπληρώνει πριν από κάθε κίνηση οχήματος την **Διαταγή Πορείας**, όπου αναγράφονται η ημερομηνία κίνησης, η αιτιολογία της κίνησης, και οι επιβαίνοντες στο όχημα. Αποστέλλεται μαζί με το **Δελτίο Κίνησης Οχήματος** και το αντίστοιχο τιμολόγιο βενζίνης στην Διαχειριστική Αρχή.
- Την σύνταξη του **Δελτίου Αυτοψίας**, σε περίπτωση εντοπισμού παράβασης, με επισύναψη φωτογραφικής τεκμηρίωσης

- Την παραπομπή των σημαντικότερων αυτοψιών – καταγγελιών προς το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης με σκοπό τη σύνταξη επιστολών και καταγγελιών.
- Συγκεντρώνει μηνιαίως τα Φύλλα Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης, τα οποία αρχειοθετούνται ανά μήνα ως Μηνιαίο Βιβλίο Συμβάντων και χρησιμοποιούνται στην σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων Φύλαξης.
- Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης πεπραγμένων φύλαξης.
- Συνεργασία με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Τήρηση του φωτογραφικού αρχείου φύλαξης.

Στόλος οχημάτων του ΦΔ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Κεφάλαιο 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Με την ψήφιση του Ν. 4519/2018 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος σχετικά με την «Οργάνωση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών» επεκτάθηκαν σημαντικά τα όρια χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης καλύπτοντας δεκατέσσερις (14) περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «NATURA 2000» και ανέρχονται περίπου στα 229.202,15 ha. Με τα διευρυμένα όρια ανακύπτουν νέα και πιθανόν άγνωστα, προς το προσωπικό του ΦΔ, δεδομένα των περιοχών. Για την κάλυψη της νέας διευρυμένης προστατευόμενης περιοχής απαιτείται πρόσληψη νέου προσωπικού για την προστασία και φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής, καινούργιος εξοπλισμός και μεγαλύτερος στόλος οχημάτων.

Παράλληλα, μέχρι την έκδοση σχετικής ΚΥΑ από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας για την άρση περιορισμού καυσίμων για τα οχήματα του Φορέα Διαχείρισης, μέχρι την προμήθεια νέου εξοπλισμού φύλαξης (οχήματα) και μέχρι την στελέχωση του Φορέα Διαχείρισης με επαρκές προσωπικό φύλαξης δεν δύναται η πραγματοποίηση περιπολιών με σκοπό την φύλαξη των νέων προστατευόμενων περιοχών αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης. Οι αποστάσεις των περιοχών αυτών από την έδρα του ΦΔ στο Άστρος είναι τεράστιες (195 km για Μονεμβασία, 135 km για Στυμφαλία κλπ).

Επομένως, η φύλαξη περιορίζεται κυρίως στην Προστατευόμενη Περιοχή όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού.

Με στόχο την αποτελεσματική φύλαξη στην προστατευόμενη περιοχή Πάρνωνα-Μουστού οι τέσσερις (4) φύλακες/επόπτες του Φορέα Διαχείρισης, εκτελούν καθημερινώς δρομολόγια, τόσο στον ορεινό όγκο της προστατευόμενης περιοχής, όσο και στην παραλιακή ζώνη. Με δεδομένες τις παρούσες αρμοδιότητες του προσωπικού, η φύλαξη έχει κυρίως εποπτικό, προληπτικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα και σε δεύτερο βαθμό κατασταλτικό με στόχο να αποτρέπονται οι παράνομες δραστηριότητες στην προστατευόμενη περιοχή. Επίσης, η συνέχιση και η ενίσχυση συνεργασίας του προσωπικού με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες της περιοχής αποτελεί βασική προτεραιότητα του Φορέα Διαχείρισης.

Πυρκαγιές

Η πρόληψη των πυρκαγιών αποτελεί βασική αρμοδιότητα των φυλάκων του Φορέα Διαχείρισης τόσο στις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα όσο και στις πεδινές. Η περίοδος επικινδυνότητας κατά την οποία υπάρχει ανάγκη για συνεχή παρουσία στο ύπαιθρο σε σχέση με τις πυρκαγιές είναι κατά την αντιπυρική περίοδο, ήτοι από αρχές Μαΐου μέχρι τέλος Οκτωβρίου. Κατά τους μήνες αυτούς διαμορφώνεται κατάλληλα ο εξοπλισμός των οχημάτων φύλαξης με βυτία πυρόσβεσης, χωρητικότητας 500 λίτρων νερού και μάνικες κατάσβεσης.

Την περίοδο του 2018, δεν καταγράφηκε περιστατικό πυρκαγιάς σε δασικά οικοσυστήματα της προστατευόμενης περιοχής.

Οι φύλακες είχαν καθημερινή και συνεχή επαφή με την Πυροσβεστική Υπηρεσία (Αρκαδίας και Λακωνίας), μέσω ασυρμάτων, επιτυγχάνοντας την έγκαιρη ειδοποίηση της σε περίπτωση πυρκαγιάς. Παράλληλα, συνδράμουν επικουρικά στο έργο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, διαμορφώνοντας κατάλληλα το πρόγραμμα διαδρομών περιπολίας των οχημάτων, ώστε να μην συμπίπτουν με τις περιπολίες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, αλλά και συμμετέχοντας στην κατάσβεση πυρκαγιών.

Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 33999/2010, δεν επιτρέπεται η συλλογή φυτών χωρίς ειδική άδεια από το αρμόδιο Δασαρχείο. Στα φυτά αυτά κατατάσσονται κυρίως το τσάι (*Sideritis clandestina*) του Πάρνωνα, η ρίγανη (*Origanum onites*) καθώς και άλλα τοπικά ενδημικά είδη της περιοχής. Απαραίτητη περίοδος για συνεχή παρουσία στον Πάρνωνα είναι από τις αρχές Μαΐου μέχρι και τέλος Αυγούστου, περίοδος που καλύπτει την ανθοφορία του ενδημικού είδους *Sideridis cladestina* που φύεται στον Πάρνωνα, οπότε και παρατηρείτε παράνομη συγκομιδή του, πέραν των επιτρεπόμενων κατ' άτομο όριο κάρπωσης του είδους.

Το Δασαρχείο Σπάρτης είναι αρμόδιο για την διαχείριση του υψηλού δάσους του Πάρνωνα όπου και φύεται το τσάι. Οι φύλακες του Φ.Δ. προσπάθησαν να αποτρέψουν την αλόγιστη συλλογή και εμπορία του και με την αλλαγή του ωραρίου τους κατά τη περίοδο συγκομιδής του – μήνες Μάιος με Ιούλιο – αλλά και με στοχευόμενα εβδομαδιαία δρομολόγια, στις περιοχές του Πάρνωνα όπου φύεται. Δεν καταγράφηκαν για το έτος 2018 παράνομα περιστατικά συλλογής τσαγιού.

Απόρριψη απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις

Πλήθος χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων αλλά και στερεών αποβλήτων καταγράφηκαν από τους φύλακες του Φ.Δ. σε όλη την έκταση της προστατευόμενης περιοχής. Συγκεκριμένα καταγράφηκαν οχτώ (8) συμβάντα για το 2018, μειωμένα από τα συμβάντα του 2017 (12 περιστατικά).

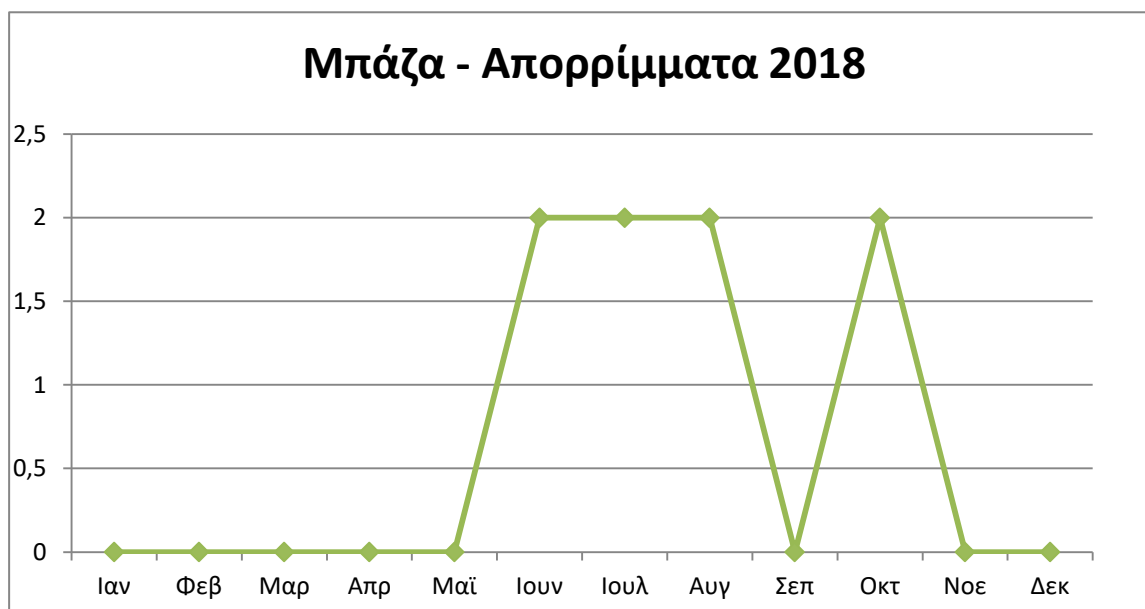

Μπάζα, οικοδομικά υλικά στην περιοχή του Κοσμά

Απορρίμματα στην περιοχή των Άνω Δολιανών

Για κάποιες από τις παραπάνω περιπτώσεις, συντάχθηκαν σχετικές αναφορές από το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης κατόπιν υποδείξεων των θέσεων από το Τμήμα Φύλαξης, για ενέργεια προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (όπως, Δήμοι, Περιφέρεια Πελοποννήσου, ΥΠΕΝ και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων).

Οι κατανομές των καταγεγραμμένων παράνομων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των ετών 2017 & 2018, φαίνονται στα παραπάνω γραφήματα. Διαπιστώνεται μικρή μείωση για το 2018 καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Λαθραλιεία

Η καθημερινή επίπτευση της περιοχής Απόλυτου Προστασίας της Φύσης του υγροτόπου Μουστού, όπου και απαγορεύεται κάθε είδους δραστηριότητα, είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα, κατά τη διάρκεια του 2018 καταγράφηκε μόλις μια (1) περίπτωση λαθραλιείας μειωμένη σε σχέση με το 2017 όπου είχαν καταγραφεί πέντε (5) περιπτώσεις.

Παρά την επαρκή σήμανση απαγόρευσης της εν λόγω δραστηριότητας, η παρουσία των φυλάκων κρίθηκε απαραίτητη, οι οποίοι προέβησαν σε σύσταση και ενημέρωση των παραβατών και στη συνέχεια τους απομάκρυναν από το σημείο.

Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

Αμμοληψίες: η συγκεκριμένη δραστηριότητα διενεργείται κυρίως στην περιοχή του υγροτόπου Μουστόου και στα ρέματα του Τάνου και Βρασιάτη. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 δεν εντοπίστηκε καμία περίπτωση παράνομης αμμοληψίας στην προστατευόμενη περιοχή.

Απορρίψεις υγρών αποβλήτων: αφορά κυρίως υγρά απόβλητα ελαιοτριβείων, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, από ελαιοτριβεία της περιοχής κατά τους μήνες συγκομιδής ελαιοκάρπων. Υπάρχουν σταθερά σημεία απόρριψης των εν λόγω λυμάτων και ο Φορέας κατήγγειλε το γεγονός με επιστολές προς τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τα προηγούμενα έτη. Η απόθεση των αποβλήτων στις συγκεκριμένες περιοχές κατά τα έτη 2016 & 2017 έπαψε να εμφανίζεται διότι πολλά ελαιοτριβεία έπαψαν να λειτουργούν καθώς δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές της κείμενης νομοθεσίας. Τα ελαιοτριβεία που συνεχίζουν την λειτουργία τους εναρμονίστηκαν με την κείμενη νομοθεσία, βάσει της οποίας κάθε ελαιοτριβείο πρέπει να έχει σταθερές αδειοδοτημένες δεξαμενές απόθεσης των λυμάτων, έτσι ώστε να μην εισχωρούν αυτά στον υδροφόρο ορίζοντα. Δεν εντοπίστηκε κανένα περιστατικό παράνομης απόθεσης λυμάτων εντός της προστατευόμενης περιοχής του ΦΔ για το έτος 2018.

Λαθροθηρία: Η συνεχής παρουσία της θηροφυλακής της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας στην προστατευόμενη περιοχή σε συνδυασμό με τις περιπολίες των φυλάκων του ΦΔ βοήθησε αρκετά στη πρόληψη και καταστολή της λαθροθηρίας. Ένα μειονέκτημα του Φ.Δ., πέραν της ελλιπέστατης νομοθεσίας περί αρμοδιοτήτων, είναι το ωράριο εργασίας, το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκτελείται κατά τις νυχτερινές και πρώτες πρωινές ώρες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην έχουν εντοπιστεί κρούσματα λαθροθηρίας, ενώ είναι γνωστό ότι υπάρχουν, κυρίως τις νυχτερινές ώρες.

Υλοτομίες: Κατά τη διάρκεια του 2018 δεν εντοπίστηκαν περιπτώσεις λαθροϋλοτομίας στην ευρύτερη προστατευόμενη περιοχή.

Κεφάλαιο 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018

Καταγραφή άγριας πανίδας και οрниθοπανίδας

Μία από τις συμπληρωματικές αρμοδιότητες του Τμήματος Φύλαξης αποτελεί και η Καταγραφή και Παρακολούθηση ειδών, στην περιοχή ευθύνης του Φορέα.

Έχοντας άμεση επαφή με την προστατευόμενη περιοχή, οι φύλακες κατά τη διάρκεια των περιπολιών τους είχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης και καταγραφής ειδών οрниθοπανίδας και άγριας πανίδας. Η χρήση οδηγών για ερπετά/ πτηνά/ θηλαστικά, κιαλιών, φωτογραφικών μηχανών και αυτόματων καμερών ήταν τα κύρια μέσα για να κάνουν αναγνώριση στο πεδίο, ενώ με τη χρήση φορητού GPS υποδείκνυαν το ακριβές σημείο καταγραφής.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν θα χρησιμοποιηθούν στην καταγραφή και χαρτογράφηση της ζωογεωγραφίας των ειδών της προστατευόμενης περιοχής.

Επιπλέον, έχουν διασωθεί τραυματισμένα άγρια ζώα και έχουν αποσταλεί για περίθαλψη στο Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων – ANIMA, στην Αθήνα μέσω ΚΤΕΛ.

Πρώτες βοήθειες σε Γερακίνα (*Buteo buteo*)

Πρώτες βοήθειες σε Μικροτσικνιά (*Ixobrychus minutus*)

Συντήρηση υποδομών - Τεχνική Υποστήριξη ΦΔ

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων των φυλάκων είναι η συντήρηση κτηριακών υποδομών, του εξοπλισμού του Φορέα Διαχείρισης, η συντήρηση των μονοπατιών, των παρατηρητηρίων κλπ. Της προστατευόμενης περιοχής, καθώς επίσης και η υποστήριξη, εξυπηρέτηση και ο έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής με ταυτόχρονη ενημέρωσή τους για το ισχύον καθεστώς προστασίας της κάθε περιοχής, βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Κατά τη διάρκεια του 2018, συντηρήθηκαν οι υποδομές του Φορέα Διαχείρισης (Κέντρα Ενημέρωσης και οχήματα) και οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός του Υγροτόπου Μουστού, καθώς και της ευρύτερης περιοχής του Φορέα Διαχείρισης. Έγιναν καθαρισμοί απορριμμάτων και στερεών υλικών κυρίως στις περιοχές απολύτου προστασίας της Φύσης, όπως στη λιμνοθάλασσα του Μουστού, στη παραλία Πόρτες πλησίον

του υγροτόπου Μουστού, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, καθώς και στις περιοχές του ορεινού όγκου του Πάρνωνα.

Στο πλαίσιο αυτό, την περίοδο 7 - 11/05/2018 υλοποιήθηκε υπό την εποπτεία και οργάνωση του Φορέα Διαχείρισης με το σχολείο Freie Waldorfschule Saar-Pfalz που συνεργάζεται με την UNESCO και εντάσσεται στο Δίκτυο Συνεργαζόμενων Σχολείων (ASPnet) από το 2006, εθελοντικό πρόγραμμα συντήρησης ξυλοκατασκευών στη λιμνοθάλασσα του Μουστού. Το εθελοντικό πρόγραμμα αφορούσε στην εκ νέου κατασκευή και την συντήρηση ξύλινων κατασκευών (τραπέζια, πάγκοι, κιγκλιδώματα και πινακίδες - αναλόγια ερμηνείας της φύσης) στο πανοραμικό σημείο (θέση παρκινγκ) αλλά και στην ευρύτερη περιοχή του υγροτόπου Μουστού, από την ομάδα του σχολείου και με σημαντική την συμβολή του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης. Το προσωπικό του ΦΔ και ιδιαιτέρως μέλη του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης κλήθηκε να συνεργαστεί με ανθρώπους από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και καθημερινές συνήθειες, μολαταύτα το πρόγραμμα είχε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα τόσο σε επίπεδο υλοποίησης, όσο και σε επίπεδο συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Τα στελέχη του ΦΔ με τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς του Γερμανικού σχολείου

Συνεδριάσεις Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ)

Ως μέλος των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ), ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε στις συναντήσεις των ΣΟΠΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, των Δήμων Νότιας & Βόρειας Κυνουρίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών, χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων. Στις συναντήσεις, ο ΦΔ εκπροσωπήθηκε από τον Υπεύθυνο του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου του 2018 συμμετείχε στις συνεδριάσεις των Τοπικών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων Νότιας και Βόρειας Κυνουρίας, για την αντιμετώπιση κινδύνων εν όψει της θερινής περιόδου. Ο Υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης του Φορέα Διαχείρισης, κ. Δήμος Αναστόπουλος παρέστη σε αμφότερες τις συναντήσεις εργασίας, στις 19/4 και 24/5 αντίστοιχα.

Στις συναντήσεις έδωσαν το παρόν οι εκπρόσωποι των αρμόδιων φορέων για το συντονισμό δράσεων και κατάσβεση πυρκαγιών, όπως ο Δ/ντης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, εκπρόσωποι του Πυροσβεστικού Σώματος και της Αστυνομίας, των δασικών υπηρεσιών και του Λιμενικού Σώματος καθώς και εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. (αρμόδιοι αντιδήμαρχοι).

Το κυριότερο θέμα συζήτησης στο Λεωνίδιο (19/4) υπήρξε η ανάγκη της πρόληψης ως το σημαντικότερο μέτρο πυροπροστασίας, η οποία διασφαλίζεται με δράσεις όπως:

- σωστή προετοιμασία των υδατοδεξαμενών από τους Δήμους,
- καθαρισμός επαρχιακού και δασικού οδικού δικτύου από τους αρμόδιους φορείς,
- καθαρισμός των ιδιωτικών οικοπέδων από την πλεονάζουσα βλάστηση και απαραίτητη απομάκρυνση της κομμένης από τα σημεία,

- συντήρηση αντιπυρικών οδών από τη Δασική Υπηρεσία,
- συμμετοχή εθελοντών στην αντιμετώπιση συμβάντος.

Οι παραβρισκόμενοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν σε ελλείψεις, παράπονα και δυσκολίες, κυρίως οικονομικής φύσεως.

Στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Βόρειας Κυνουρίας έγιναν επισημάνσεις για ελλείψεις και ανάγκες (κρουνοί, δεξαμενές νερού, βάνες στους κρουνοί, έλλειψη χρηματοδότησης στις υπηρεσίες κλπ) την προτροπή λήψης προληπτικών μέτρων (κλάδεμα των προεξεχόντων στο δρόμο κλαδιών σε ιδιόκτητα κτίσματα και σε οικόπεδα, οργάνωση ομάδας κρούσης για την έγκαιρη επέμβαση των κατοίκων σε περίπτωση εκδήλωσής πυρκαγιάς).

Από τον Φορέα Διαχείρισης επισημάνθηκε και στις δύο συναντήσεις τα προβλήματα χρηματοδότησης που αντιμετωπίζει ο Φορέας Διαχείρισης και η αδυναμία εκτέλεσης του προγράμματος φύλαξης.

Ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε στις 14/11/2018 στην συνεδρίαση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου με ικανοποιητική προσέλευση εκπροσώπων των αρμόδιων φορέων. Ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Δήμου οι Πρόεδροι των Τοπικών Κοινοτήτων και εκπρόσωποι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του Δασαρχείου, της Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, παράγοντες που έχουν ως βασική αρμοδιότητα την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων των ακραίων καιρικών φαινομένων.

Ο Φορέας Διαχείρισης εκπροσωπήθηκε από τον Υπεύθυνο Επόπτευσης/Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης κ. Δήμο Αναστόπουλο. Στη συνάντηση εργασίας παρευρέθηκαν επίσης οι Αντιδήμαρχοι κ. Δημήτριος Τρούμπας και ο κ. Βασίλειος Μάνος του Τμήματος Περιβάλλοντος & Πολ. Προστασίας ως εκπρόσωποι του Δήμου Ν. Κυνουρίας και ο Προϊστάμενος της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας Αρκαδίας κ. Γεώργιος Σταθάς.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης έγινε συνοπτική παρουσίαση των δυσκολιών και των ελλείψεων που αντιμετωπίζει ο Δήμος εν όψει της χειμερινής περιόδου, όπως η έλλειψη αλατιού.

Επισημάνθηκε επίσης η ανάγκη για μεγαλύτερη συμβολή της Περιφέρειας Πελοποννήσου κυρίως στην πρόληψη, καθώς σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, λόγω τοποθεσίας είναι πρακτικά αδύνατο να παραχθεί βοήθεια (π.χ. να αποσταλούν εκχιονιστικά μηχανήματα). Τονίστηκε η κατά το δυνατό έγκαιρη προετοιμασία που έχει πραγματοποιήσει ο Δήμος, καθαρίζοντας ρέματα κ.α.

Επίσης τέθηκε ένα χρόνιο θέμα που απασχολεί τον Δήμο Νότιας Κυνουρίας σχετικά με την καθίζηση που έχει υποστεί το παλιό λιμάνι και η άμεση αποκατάστασή του είναι επιβεβλημένη.

Συνάντηση του ΣΤΟΠΠ Δήμου Νότιας Κυνουρίας

Συνάντηση του ΣΤΟΠΠ Δήμου Βόρειας Κυνουρίας

ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2018

1 ΜΑΪΟΥ ΕΩΣ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

- 1. Απογορεύσει:** Να αναβείτα και να διατηρείται για υποχρεωτικά όμοια φωτιά στην ύπαιθρο άνω της γκαζιέρας όμοια με την Παλιά Ύψαιθρο.
- 2. Απογορεύσει:** Να αναβείτα και να διατηρείται για υποχρεωτικά όμοια φωτιά εντός κτισμάτων: βιοκατασκευών, αεροσταθίων, καταψύξης, παραδοσιακών, σιγανών, βιολών ή παραδοσιακών αυθιχτών χώρων, που βρέθηκαν εντός δασών και δασικών εκτάσεων με μέγιστο απόσταση 200 μέτρων χωρίς να αναφέρονται μόνο που αναφέρονται στο άρθρο 4 της 9/2000 Παρ.1ης διάταξης.
- 3. Απογορεύσει:** Να καλοθεμελιώνεται, φυλάσσονται ή εγκαθίστανται κτισματίες ή κτισματίες ελαφύ ή απορριμματο εντός των δασών ή δασικών εκτάσεων με μέγιστο απόσταση 200 μέτρων.
- 4. Απογορεύσει:** Η έγκριση για χρήση κτισμάτων, με ή χωρίς οικοδομική άδεια, των δασών ή δασικών εκτάσεων και μέγιστο απόσταση 200 μέτρων από δασός.

Διευκρίνιση Παγκόσμια Καύση 199

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΥΠ ΑΡ.Π.Β. Γ/2018 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Τηλεφωνική στο 199

Διευκρίνιση Παγκόσμια Καύση 199

Δεν επιβάλλεται ανάμεικτο τσιγάρο όταν βρεθείτε σε δασική περιοχή υστερ εκτός οικουπόδα ή βυθό δάσους στην ύπαιθρο

Απογορεύονται τις υποχρεωτικές εργασίες που αναλαμβάνονται για προαποδοκίμηση παρκοσών (βιολογικοκαλλωπικό - χρήση προκού ή εργαλείου που δημιουργεί σπινθήρες κ.λπ.)

Καθαρίζετε κακά τα στέγη, τις βεράντες και την αυλή σας από σκουπίδια, ξηρά φύλλα, κλαδιά και τα κλαδέματα.

Καθαρίζετε τα ξηρά κλαδιά από δένδρα και θάμνους γύρω από το σπίτι σε ασφαλή θέση, δημιουργώντας ασφαλείς ζώνες και απομάκρυνση υποκατασκευών από στέγη από δασός.

Να έχετε στην αυλή τα λαβάρια με βελούδα με ακροαφείο και σελήνα ποτιστικό, ασπύ μοσάρι, για να καθαρίτε άμεσα τους χώρους σε περίπτωση πυρκαγιάς.

199

Ενημερωτικό φύλλαδιο/Πυροσβεστική Διάταξη 2018

Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση

Μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων είναι και η επικουρία στις δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης.

Οι φύλακες, σε έκτακτες περιπτώσεις κατά την απουσία των ξεναγών, λειτουργούν τα Κέντρα Ενημέρωσης του Φορέα στο Άστρος, Άγιο Πέτρο, Καστάνιτσα και Λεωνίδιο, συμβάλλοντας άμεσα σε όλες τις δράσεις/ εκδηλώσεις Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης. Συμμετείχαν ενεργά σε κάθε δράση/εκδήλωση ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, σε δεκάδες ξεναγήσεις ομάδων και σχολείων στην προστατευόμενη περιοχή. Κάποιες από τις εκδηλώσεις του Φορέα Διαχείρισης είναι:

- η ορνιθοπαρατήρηση με αφορμή την Πανευρωπαϊκή Γιορτή πουλιών,
- η συμμετοχή στις δράσεις της 35^η Γιορτής Καστάνου στην Καστάνιτσα,
- ο εθελοντικός καθαρισμός του υδροτόπου Μουστου στα πλαίσια της Πανελλαδικής καμπάνιας Let's Do it,
- η συμμετοχή στην 5^η διοργάνωση του αγώνα υπεραπόστασης «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» με αφετηρία και τερματισμό στον Αγ. Πέτρο Αρκαδίας, καλύπτοντας μια κυκλική απόσταση 70 χλμ.
- η συμμετοχή στον 1^ο Ημιμαραθώνιο & αγώνα 6 χιλ. ο «ΤΑΝΑΟΣ»
- στην Πανελλαδική εκστρατεία «Καθαρίστε τη Μεσόγειο» 2018
- στο Μουσικό φεστιβάλ Internationale Sommer Conzerte στο Ξηροπήγαδο Αρκαδίας
- στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος 2018
- εκδήλωση αναγγελίας των βραβευμένων με τη Γαλάζια Σημαία Ακτών και Μαρινών για το 2018 στο Παράλιο Άστρος

Λογότυπο «ΤΑΝΑΟΣ» Δρόμου 2018

Κρόνιον Πέρασμα 2018

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος 2018

Εθελοντικός καθαρισμός Let's Do it /2018

Παρουσίαση από τον Υπεύθυνο Επόπτευσης /Φύλαξης στην εκδήλωση αναγγελίας των βραβευμένων με τη Γαλάζια Σημαία Ακτών και Μαρινών για το 2018 στο Παράλιο Άστρος

Προστασία και Διαχείριση

Οι φύλακες συμμετέχουν ενεργά στις δράσεις προστασίας και διαχείρισης για την υποστήριξη/υλοποίηση εργασιών διαχείρισης, για την αναγνώριση ειδών πανίδας και χλωρίδας, για την ορθή υποστήριξη των επιστολών που αποστέλλονται σχετικά με τις καταγγελίες παράνομων δραστηριοτήτων και για τη διευκόλυνση της κίνησης του υπόλοιπου προσωπικού.

Η συνεργασία των δύο τμημάτων (της Προστασίας και της Φύλαξης) είναι άμεση κυρίως όσον αφορά τις καταγγελίες των παράνομων δραστηριοτήτων, και στην τεκμηρίωση των επιστολών που αφορούν επιχωματώσεις και απορρίψεις στερεών υλικών και απορριμμάτων, μέσω των αυτοψιών που διενεργούνται από τους φύλακες.

Οι φύλακες συμμετείχαν στις εξής επιπλέον εργασίες:

- ▷ Καθαρισμό της Λιμνοθάλασσας του Μουστού και των όχθων της από απορρίμματα.
- ▷ Εργασίες πεδίου και μετακίνηση υπαλλήλων του Φορέα για καταγραφή των ειδών πανίδας και τυχόν τραυματισμένων ζώων.
- ▷ Μεταφορά τραυματισμένων ζώων και διακομιδή τους σε οργανώσεις περίθαλψης άγριων ζώων (ANIMA κλπ).
- ▷ Καταγραφή στο Δελτίο Παρακολούθησης τα βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία που εντοπίζουν στις περιοχές αρμοδιότητάς τους, μαρκάρουν με το GPS τη γεωγραφική θέση και σημειώνουν το είδος και τον αριθμό των ατόμων που παρατηρούν.
- ▷ Ενημέρωση, εξυπηρέτηση και έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής
- ▷ Συλλογή πρωτογενών δεδομένων από το πεδίο
- ▷ Διευκόλυνση της κίνησης του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης ή άλλου εξουσιοδοτημένου οργάνου.
- ▷ Εκσκαφή εκκολαπτόμενης φωλιάς ωτοκίας θαλάσσιας χελώνας καρέτα στην παραλία «Πόρτες».
- ▷ Σήμανση του «Κρίνου της θαλάσσης» *Pancratium maritimum* στην ακτή «Πόρτες» στην Αρκαδία
- ▷ Έλεγχος των φωλεών ωτοκίας του είδους χελώνας καρέτα (*Caretta caretta*),
- ▷ Σήμανση φωλεών ωτοκίας χελώνας καρέτα (*Caretta caretta*)

Λίμνη Στυμφαλία

Μέλη του προσωπικού του ΦΔ συμμετείχαν σε εργασίες πεδίου στη λίμνη Στυμφαλία

Κοπή καλαμιώννα στη Λίμνη Στυμφαλία

Διαδικασία εκσκαφής φωλιάς ωοτοκίας του είδους θαλάσσιας χελώνας καρέτα (*Caretta caretta*)

Παρακάτω απεικονίζεται το σύνολο των δράσεων Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης και Προστασίας και Διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης που συμμετείχε το προσωπικό του Τμήματος Φύλαξης κατά το έτος 2018:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Εκδήλωση ορνιθοπαράτηρησης στο πλαίσιο των μεσοχειμωνιάτικων καταμετρήσεων υδρόβιων πουλιών της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας
Ξεναγηση του 1ου Συστήματος Προσκόπων Αγρινίου στον υγρότοπο Μουστού.
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Ξεναγηση του 1ου και 2ου Νηπιαγωγείου Λεωνιδίου στο ΚΠΧΠ στο Λεωνίδιο.
Ξεναγηση του 1ου Δημοτικού Σχολείου Άργους στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού
Ξεναγηση ομάδας 9ου Νηπιαγωγείου Τρίπολης στον υγρότοπο Μουστού
ΜΑΡΤΙΟΣ
Επίσκεψη του 3ου Γυμνασίου Τρίπολης στον υγρότοπο Μουστού
Παρακολούθηση της ολοκλήρωσης της τελευταίας κοπής καλαμιώννα στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE-Stymfalia με τίτλο: «Αειφόρος Διαχείριση και Χρηματοδότηση της Βιοποικιλότητας των Υγροτόπων - Η περίπτωση της λίμνης Στυμφαλίας».
Επίσκεψη της ομάδας Ένωσης Τουριστικών Καταλυμάτων Αρκαδίας στον υγρότοπο Μουστού
Επίσκεψη του Δημοτικού Σχολείου Σκαφιδακίου στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού
Επίσκεψη του 3ου Δημοτικού Σχολείου Τρίπολης στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού
Επίσκεψη του 1ου Δημοτικού Σχολείου Άργους στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού
Επίσκεψη του 7ου Δημοτικού Σχολείου Τρίπολης στην προστατευόμενη περιοχή υγροτόπου Μουστού
Επισκέψεις σε σχολεία για τα Χελιδονίσματα 2018

Ενημερωτική εκδήλωση για τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (GDPR Compliance 2016/679).
Συμμετοχή στη συζήτηση « Η μόλυνση του ποταμού Ευρώτα, προτάσεις παρέμβασης»
ΜΑΙΟΣ
Εθελοντικός καθαρισμός στον υγρότοπο Μουστού με αφορμή την εκστρατεία "Let's do it Greece" 2018
Συμμετοχή στην εκδήλωση αναγγελίας των βραβευμένων με τη Γαλάζια Σημαία Ακτών και Μαρινών για το 2018
Συμμετοχή στο «Εθελοντικό πρόγραμμα συντήρησης ξυλοκατασκευών στη λιμνοθάλασσα του Μουστού με τη συνδρομή σχολείου από την Γερμανία»
Ξεναγηση Προσκόπων από τον Πύργο Ηλείας στον Μουστό
Ξεναγηση στο Μουστό για τον Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων του 2ου Παιδικού Σταθμού Άργους
Συμμετοχή στην ενημερωτική εσπερίδα που διοργάνωσε η EUROCERT υπό την αιγίδα του ΤΕΕ Πελοποννήσου με θέμα «Ευρωπαϊκός κανονισμός προστασίας προσωπικών δεδομένων GDPR».
ΙΟΥΝΙΟΣ
Ολοκλήρωση εθελοντικών καθαρισμών από τον Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας στο πλαίσιο της πανελλαδικής εκστρατείας «Καθαρίστε τη Μεσόγειο».
Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στο μουσικό φεστιβάλ Internationale Sommer Conzerte στο Ξηροπήγαδο Αρκαδίας
Ξεναγηση ομάδας από την Ουκρανία στον Μουστό
Συμμετοχή στην συνάντηση εργασίας με θέμα: «Ιχνηλατώντας πολιτιστικά αποτυπώματα στην Κορινθία» στο Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας.
ΙΟΥΛΙΟΣ
Διοργάνωση αγώνα υπέρ- απόστασης «KRONION ΠΕΡΑΣΜΑ» για 5 ^η συνεχόμενη φορά
Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου στο πλαίσιο του φεστιβάλ «Μελιτζάzz» 2018 «Λαβύρινθος»
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
Προβολή παρουσίασης για τα «Βότανα του Πάρνωνα» στο 5ο Φεστιβάλ Απανταχού Ωριατών και Φίλων Ωριάς στην Ωριά Δήμου Β. Κυνουρίας
10 χρόνια Γιορτή του Δάσους στην Καστάνιτσα Αρκαδίας με την συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
Πανευρωπαϊκή Γιορτή των Πουλιών 2018 (EuroBirdwatch 2018) στον υγρότοπο Μουστού
Εκκαφή εκκολαπτόμενης φωλιάς ωτοκίας θαλάσσιας χελώνας καρέτα (<i>Caretta caretta</i>) στην παραλία «Πόρτες».
Παρουσία του Φορέα Διαχείρισης στη δημόσια εκκαφή χελωνοφωλιών <i>Caretta caretta</i> στην παραλία Λειβάδια Μονεμβασίας
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
Ολοκλήρωση εθελοντικών καθαρισμών σε ακτές του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας από τον Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας
35 χρόνια Γιορτή Κάστανου στην Καστάνιτσα Αρκαδίας με την συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας
Επίσκεψη ομάδας φοιτητών του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πάτρας στον υγρότοπο Μουστού και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους
Επίσκεψη μαθητών και νηπίων στο δάσος δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου
Συμμετοχή στην ημερίδα ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης – Διεθνή ημέρα για τη μείωση των φυσικών καταστροφών που διοργανώνει ο Φορέας Διαχείρισης Χελμού - Βουραϊκού σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογίας Πανεπιστημίου Πατρών στο Διακοπτό Αχαΐας.
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
Λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα στο πλαίσιο του "Climbing Festival 2018" στο Λεωνίδιο
Ομάδα μαθητών από το Δημοτικό Σχολείο Άστρους στον υγρότοπο Μουστού
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
Επίσκεψη του Δημοτικού Σχολείου Καρυών Λακωνίας στην προστατευόμενη περιοχή Πάρνωνα-Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους

Κεφάλαιο 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

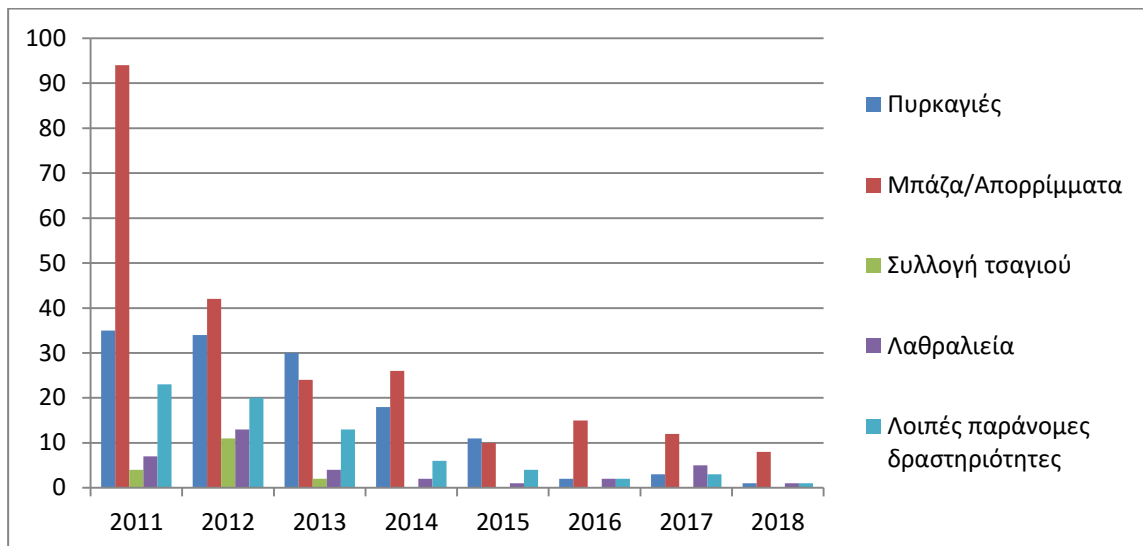
ΠΕΡΙΟΔΩΝ 2011 - 2018

Κάνοντας χρήση της γνώσης που αποκτήθηκε στο πεδίο και στο αντικείμενο της φύλαξης πρέπει να απαντηθεί πρώτα το ερώτημα αν η φύλαξη πέτυχε ή όχι τους στόχους της. Η γενική άποψη που απορρέει από τα αποτελέσματα του Τμήματος είναι πως η φύλαξη κρίνεται επιτυχής και αυτό το αποδεικνύουν τα νούμερα που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των περιόδων και τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία όσον αφορά στην πλειοψηφία των παράνομων ενεργειών από τον Απρίλη του 2011 όπου και έγινε η πρόσληψη των φυλάκων, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα έτη και το κλείσιμο του προγράμματος στα τέλη του 2018.

Παρόλο που οι φύλακες περιορίζονταν στην επίβλεψη και την εποπτεία της περιοχής χωρίς να μπορούν να κάνουν ουσιαστικό έλεγχο όταν εντόπιζαν οποιαδήποτε παράβαση, η παρουσία τους και μόνο στο πεδίο με τις περιπολίες που πραγματοποιούσαν έπαιξε ανασταλτικό ρόλο. Όμως δεν παύει η ανεπάρκεια στην δυνατότητα ανακριτικών αρμοδιοτήτων, να είναι κάτι που αποδεδειγμένα θα απέφερε πολλά περισσότερα αποτελέσματα.

Η φύλαξη για το 2018 κρίνεται επαρκής και αυτό αποδεικνύεται από το σύνολο των καταγεγραμμένων περιστατικών (Απρίλιος 2011 - Δεκέμβριος 2018) τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία αναφορικά στις παράνομες ενέργειες του 2017. Η παρουσία των φυλάκων στο πεδίο, παρόλο που περιορίζεται στην επίβλεψη, τη σύσταση και την εποπτεία της περιοχής, έπαιξε ανασταλτικό ρόλο. Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τη σύγκριση των επτά περίπου ετών:

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011 – 2018
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Τα περισσότερα περιστατικά παρατηρήθηκαν πλησίον κατοικημένων τοποθεσιών και των περιοχών με τη μεγαλύτερη τουριστική δραστηριότητα. Επιπλέον, για τους πολίτες το πιο σύνηθες περιβάλλον απόρριψης απορριμμάτων είναι τα ρέματα, χείμαρρους και υγροτοπικές περιοχές. Μέσα από το γράφημα διακρίνουμε μια πτώση σε όλες σχεδόν τις παράνομες δραστηριότητες χρόνο με το χρόνο εντός της Προστατευόμενης Περιοχής.

Στο επίπεδο των συνεργασιών ο Φορέας Διαχείρισης κατάφερε να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενεργούς φορείς και να συνεργάζεται στενά όχι μόνο με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νόμου αλλά και με υγιείς κοινωνικές ομάδες (κτηνοτρόφους, παραγωγούς, συνεταιρισμούς κ.α.) των οποίων η συνεργασία είναι πολλές φορές ουσιαστική και ωφέλιμη. Τα έτη που διανύσαμε ήταν καίρια η συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λόγω των αυξημένων πυρκαγιών στην περιοχή, αλλά και με τα κατά τόπους Δασαρχεία με αποτέλεσμα την αναστολή πολλών παράνομων δραστηριοτήτων.

Το Σχέδιο Επόπτευσης - Φύλαξης, εκπονήθηκε από το Φορέα Διαχείρισης και σύμφωνα με αυτό πραγματοποιήθηκε η φύλαξη από το προσωπικό για το παρόν χρονικό διάστημα. Το Σχέδιο Φύλαξης συνοδεύεται από ένα εκτενέστατο τεύχος χαρτών, οι οποίοι είναι βασικοί άξονες για την υλοποίηση του. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο τομέας του προσωπικού παρουσιάζει πρόβλημα σε σχέση με τον αριθμό των φυλάκων δεδομένου ότι τα όρια χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης είναι τεράστια (229.202,15 ha). Μόνο με (4) τέσσερις φύλακες είναι ανέφικτη η καθημερινή κάλυψη τόσο μεγάλων χιλιομετρικών αποστάσεων και η ταυτόχρονη επόπτευση όλων των περιοχών προστασίας. Η διασπορά των φυλάκων και των οχημάτων τους σε τρεις περιοχές, κυρίως της προστατευόμενης περιοχής όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού, βοήθησε το έργο τους σε μεγάλο βαθμό αλλά και πάλι είναι αδύνατον να γίνεται εποπτεία σε βάρδιες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας για να υπάρχει πλήρης έλεγχος των παράνομων δραστηριοτήτων στο πεδίο. Επίσης, με την υποβάθμιση που έχουν υποστεί μερικοί από τους ήδη υπάρχοντες φορείς (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχείο), λόγω περικοπών των απαραίτητων κονδυλίων, οι φύλακες μαζί με τους Ομοσπονδιακούς θηροφύλακες, μένουν να είναι οι μόνοι που ελέγχουν τις περιοχές προστασίας καθημερινά και εφόσον οι βάρδιες απαρτίζονται από ένα μόνο άτομο (εκτός ειδικών περιπτώσεων) γίνεται κατανοητό ότι επιτελείται ένα αρκετά δύσκολο έργο και με μεγάλο προσωπικό ρίσκο για όσα έχουν επιτευχθεί.

Ο σχεδιασμός Σχεδίου Φύλαξης γίνεται με βάση τη δημιουργία ενός συστήματος φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, που θα έχει χαρακτήρα περισσότερο εποπτικό, προληπτικό και αποτρεπτικό παρά κατασταλτικό. Το αντικείμενο του προσωπικού φύλαξης είναι να επιβλέπει την προστατευόμενη περιοχή, και όχι να κινείται στο χώρο με γνώμονα την ανίχνευση και καταστολή παράνομων δραστηριοτήτων, με την τιμωρία των παραβατών. Η διαρκής και συνεχής παρουσία του προσωπικού φύλαξης στο χώρο θα αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για την εκτέλεση παράνομων δραστηριοτήτων ενώ ταυτόχρονα θα προσφέρει ένα πρακτικό μηχανισμό ενημέρωσης των χρηστών της περιοχής αλλά και προστασίας (πχ. επιτήρηση για έγκαιρη ανίχνευση δασικών πυρκαγιών) με πολλαπλά οφέλη για τον τοπικό πληθυσμό. Παράλληλα θα καταγράφει περιστατικά παράνομων δραστηριοτήτων, θα τα αναφέρει στις αρμόδιες αρχές και θα συνεργάζεται με αυτές όπου αυτό είναι εφικτό, καθώς επίσης και με συλλόγους, σωματεία που επιδιώκουν τη προστασία και διατήρηση των ενδιαιτημάτων προς όφελος του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και των ειδών που τα απαρτίζουν.

Πολλές από τις πιέσεις – απειλές που δέχεται η προστατευόμενη περιοχή σχετίζονται με ανθρώπινες δραστηριότητες που έχουν έμμεσες επιπτώσεις στους πληθυσμούς και τα ενδιαιτήματα των ειδών και τύπων οικοτόπων. Η έλλειψη βασικής γνώσης σε θέματα οικολογίας των ειδών αλλά και των επιπτώσεων που προκαλούν οι εκάστοτε δραστηριότητες στους οικοτόπους αποτελεί βασικό παράγοντα πίεσης. Πολλές δραστηριότητες όπως για παράδειγμα οι τουριστικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου μπορεί να παρενοχλούν τα είδη λόγω έλλειψης σωστής ενημέρωσης των επισκεπτών για το καθεστώς προστασίας καθώς επίσης και για τα είδη προτεραιότητας. Η έλλειψη πληροφόρησης οδηγεί στην αδιαφορία των πολιτών οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις δεν αντιλαμβάνονται τη ζημιά που προκαλούν. Στόχος του προσωπικού φύλαξης είναι κατά τη διάρκεια της επιτήρησης να ενημερώνουν τους πολίτες για το καθεστώς προστασίας της προστατευόμενης περιοχής και των επιμέρους περιοχών προστασίας, τα είδη προτεραιότητας και τους οικοτόπους προτεραιότητας.

Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001
Τηλ: 27550 22021, Fax: 2755022806
Email: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr

CREDITS

Φωτογραφίες: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας